

Patienten

Patienten

Peter Seeberg, 1962, 3,2 ns.

Da lægerne første gang stiftede bekendtskab med min sygdom, beroligede de mig meget inderligt og erklærede, at et amputeret ben ikke var noget at snakke om i vor tid, hvor proteserne jo ikke
5 mere var en lidelse, som i træbenenes dage, men snarere en lettelse. De lovede mig, at jeg skulle komme til at gå nærmest bedre end før, idet de påstod, at iveren efter at gå igen ville tilføre mig kæmpekræfter. De fik ret. Da jeg først var kommet i gang, gik jeg bedre end nogensinde, men længe varede det ikke, så dukkede sygdommen, som lægerne nu betegnede som den uhyre sjældne „almindeligt bortfald“ op i det andet ben, der også måtte sættes af. Heller ikke denne gang
10 fornægtede lægekunsten sig. Det viste sig, at jeg gik bedre med to kunstige ben end med to naturlige.

Derpå havde jeg en kort frist, så dukkede sygdommen op i den højre arm og bredte sig hastigt helt op til skulderen, hvad lægerne bad mig om ikke at tage alt for tungt på, for også arme lå det inden for protesekunstens muligheder at fremstille bedre end naturen, og snart var jeg da udstyret
15 ikke blot med én, men med to kunstige arme, som var mig til udmærket nytte. Ved den højre arm var lægerne nogle dage i et dilemma, for her begyndte sygdommen ved albuen, og det faldt dem da først ind at bortsætte dette led og derpå forbinde de to dele med et kunstigt led, men da sygdommen så tog fart, således at det havde været skulderen og hånden, der måtte forbindes, blev denne tanke straks opgivet.

20 Mennesker, der således mister snart det ene, så det andet, men får noget mindre udsat i stedet, kommer til at betragte hospitalet som et kært hjem. Efter min sidste operation, hvor jeg havde fået mine nye arme, lod sygdommen mig i ro i over et år, som jeg tilbragte hjemme fuldt optaget af mine forskellige fritidssysler, som jeg lærte mig til større og større fuldkommenhed. Efterhånden længtes jeg ikke så lidt efter hospitalet, og omsider dukkede sygdommen, der fulgte sine egne
25 hemmelige veje, op i højre lunge, som mine læger straks fastslog, var uhelbredelig, hvad jeg imidlertid ikke skulle bekymre mig om, for jeg kunne sagtens klare mig med én lunge, og blev den også angrebet, kunne de sætte en ny lunge ind, mens de opererede den gamle væk. Således kom det til at gå. Smerter mærkede jeg intet til, for man sørgede i tide for at give mig lindrende piller og indsprøjtninger, og hvad disse voldte af gener i andre dele af min krop, ophævedes af andre
30 midler, der var beregnet til at sætte processerne i netop hine dele af kroppen yderligere i gang. Den

Fra Bibliotek, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan
Tekst & Node.

nye lunge var yderst behagelig, luften var nemmere at indånde, hele brystet følte lettere end før, så jeg havde nogle gode måneder, inden sygdommen atter bragte mig tilbage til mit andet hjem, hvor lægerne måtte udskifte først den ene, så den anden nyre.

Sygdommen tog nu et vældigt opsving, hvad jeg ikke mærkede noget til, gudskelov, da
35 lægernes nænsomhed var ualmindelig, og jeg derfor blev bragt i en månedslang dvale, hvorunder dele af tyktarmen og tyndtarmen udskiftedes med kunstige slanger og rør, der førte skarnet ud af mine sider, hvilket i mange henseender er en fordel. Da jeg derefter vågnede, erklærede lægerne, at jeg nu var så godt som helbredt, fordi sygdommen praktisk talt ikke kunne kaste sig over flere organer. Heri tog de fejl. Hjertet, som de havde troet var uimodtageligt over for sygdommen,
40 begyndte at klikke, og det kom efterhånden i en sådan tilstand, at det måtte sættes ud af kraft, og jeg måtte anbringes varigt i et apparat, som kaldes et kunstigt hjerte, der gør hele arbejdet for det ødelagte organ.

Livet har stadig sine smukke sider; alle på hospitalet kappes om at berede mig glæder, hvad jeg er inderlig taknemmelig for. Jeg er nu definitivt bragt uden for rastløshedens verden. Mit liv
45 består i det væsentlige i at se op i loftet og nu og da hække store grove undertrøjer med mine arme, som jeg må holde højt op over hovedet.

Jeg tænker på mit liv, om det er mit, eller om det tilhører lægerne, og i så fald om jeg overhovedet er mig selv mere. Jeg har spurgt min hustru, mine børn, mine brødre og mine venner, og de har alle sagt, at jeg stadig er den samme, at jeg stadig er mig selv. Hvor meget kan man da
50 reducere et menneske uden helt at gøre det til noget andet? Jeg er ikke tynget af dette spørgsmål, jeg føler mig veltilpas, det gør mig ikke noget, om jeg ikke er mig selv, men jeg har intet andet at foretage mig end at tænke mig om; måske er det fejlen, måske rives tankerne således ud af livets kæde, så hvert enkelt lille led får en betydning, som det ellers ikke bør have. Jeg har også spurgt lægerne, om de mener, at min sjæl er fulgt med alle •transformationerne og transplantationerne, for
55 også sådanne har jeg været udsat for; da for eksempel min næse en tid var ved at forsvinde, blev en muskel bragt på plads i stedet under måneders sammenkrumning, men dette har jeg ikke nævnt før, fordi det synes mig for ubetydeligt. Lægerne svarede mig da, at jeg burde tale med psykoterapeuterne om det. Jeg gentog til dem mit spørgsmål, om de mente, at det meste eller det hele af min sjæl var fjernet, og om jeg måske havde fået en anden sjæl. De svarede, at det var et
60 meget vanskeligt spørgsmål; først prøvede de at overbevise mig om, at der ingen sjæl var, men det holdt jeg fast ved, så sagde de, at det jo kunne tænkes, at sjælen ikke var i legemet, men omkring legemet, og det fandt jeg var en meget tilfredsstillende opfattelse. I så fald er min sjæl intakt, i så fald har intet kunnet gøre mig noget.

Selv ikke, at jeg nu ikke har mit eget hoved mere, men hovedet af en anden, som døde
65 uhelbredeligt under den sidste krig, hvorefter det blev givet mig, fordi jeg var et sjældent tilfælde og lægekunsten ønskede at fejre en triumf. Jeg ved ikke, hvorledes det gik til, for jeg var borte i

Fra Bibliotek, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan
Tekst & Node.

mange måneder, og selv om jeg havde villet – men det havde jeg ikke villet – havde jeg ikke kunnet protestere. Da jeg fik det at vide, fandt jeg, at alt var i orden, og næsten ved det gamle. Men én ting er, hvorledes et menneske føler det, et andet er, hvorledes tingene faktisk hænger sammen; 70 så vidt er jeg kommet i mine overvejelser. Jeg beundrer lægekunsten, jeg er den dybt taknemmelig, den skylder jeg mit liv og mit velvære, men den kan ikke svare på, om de tanker jeg tænker stadigvæk er mine, eller om de er min formands, og om det for eksempel er muligt for mig at huske alle de tanker, som han har tænkt. Jeg tror det ikke mere, for jeg har prøvet af al min kraft. Jeg husker stadigvæk kun mine egne erindringer, tænker stadigvæk kun mine egne tanker, og skønt 75 intet af mit legeme er mit, tænker jeg på det som en ejendel, der umisteligt er min. Hvorledes er dette muligt, når intet er mit; medmindre jeg selv er et andet usynligt legeme omkring legemet, eller som en usynlig mund, hvor mit syge, rådne legeme blot sidder som en dårlig tand?

Lægerne har sagt, at jeg i virkeligheden har et jernhelbred, og jeg giver dem ret. Jeg er ukueligt sund, svækkelsen har kun ramt et lille bitte sted. Når jeg engang er gnavet væk og kastet 80 bort, skal jeg stadig være til stede.

„Kan du kende mig,“ siger jeg hver dag til min hustru, når hun kommer.

„Ja, det kan jeg da,“ svarer hun og stryger mig over håret.

„Elsker du mig,“ hvisker jeg, for jeg vil gerne vide det hver dag. „Jeg elsker dig mere end nogensinde,“ siger hun mildt hver dag. „Men du kan ikke se mig,“ siger jeg så højt, stemmen kan 85 bære mig.

„Jo,“ siger hun.

„Nej, ikke rigtigt,“ siger jeg, „det kan du ikke forstå. Jeg er større, end du tror, hvad du kan se, er slet ikke mig.“

„Åh jo,“ græder hun, „det er dig. Det er dig.“ „Så lad det være mig,“ siger jeg.

90 Hver dag.

Fra *Eftersøgningen og andre noveller*, Arena 1962